

series filéticas: *Anemadus*, *Ptomaphagus*, *Nargus* y *Catops*. Numerosos esquemas de patas, òrganos genitales etc. aclaran y completan los conceptos del texto.

Estudia a continuació la filogenia y las emigraciones de las diferentes series filéticas, afirmando el origen americano de los *Anemadus* y *Ptomaphagus* la emigración de estos a Europa y de ésta a Norte-América durante el período Terciario; el origen paleártico de los *Nargus* y *Catops* con la emigración de estos a través del Asia a la América del Norte.

En la parte destinada a sistemática describe como nuevos el subgénero *Cholevopsis* y los géneros *Dreposcia* y *Catopidius* y termina la primera parte con 6 páginas y 10 figuras dedicadas a las larvas de los *Catopinae*.

En la 2.ª parte estudia los *Catopinae* de la colección Biospeológica, describiendo el subgénero *Speonemadus* propio de la península ibérica y 3 especies nuevas del mismo: *Bolivari*, *Breuili* y *Vernerii*, además de alguna otra forma de los Géneros *Choleva* y *Catops*.

La fauna catalana está representada por dos especies: *Choleva* (*s. str.*) *cisteloides* Froelich, dos hembras de las *Minas del canal* (18-VI-11), término municipal de Espluga de Serra (prov. Lérida) (Pág. 73) y *Catops* (*s. str.*) *nigrita* Erichson, varias hembras de la cueva *Lo Grallé*, (17-VI-11) term. municipal de Castellet, partido de Tremp. (Prov. de Lérida) y no de Huesca como dice el autor. (Pág. 88).

En resumen, este trabajo como los restantes del Dr. R. Jeannel, son de los que hacen prosélitos pues dan una sensación tal de exactitud y claridad que hace atraer y simpáticos a insectos que antes por lo intrincado de su estudio quedaban como quien dice relegados al montón!—Dr. R. ZARIQUIEY I ALVAREZ.

Neue Formen der Bienengattung *Andrena*. FRIESE (H.) Konowia, t. 1. quaderns 4 i 5. Viena, 1922.— Per una nota bibliogràfica del Dr. J. M.ª Dusmet en el Boletín de la R. Soc. Esp. de Hist. Nat. Gener de 1923, pag. 61, ens enterem de que entre elles hi ha *Andrena flessae* var. *elcheënsis*, trobada en 1883 sobre *Euporbia* a Elche (Alacant); *Andrena nigriceps* var. *hispanica*, de Barcelona; *Andrena mallorcana*, de Palma (Mallorca), casada per Moragues, i *A. opaciventris*, de Espanya. Diu la nota que és sensible no dongui més dades de localitat, ni indiqui els recol·lectors.—A. CODINA.

STRASBURGER. «Tratado de Botánica». Traducció pel Rd. P. Joaquim M.ª de BARNOLA S. J. Un volum en 8.º de 751 pàg., 782 fig., 60 tricomies i 7 gràfics esquemàtics en color.—M. MARÍN, editor, c. Provença, 273, Barcelona.— El Professor Eduard Strasburger fondà el 1894, associat a Noll, Schenck i Schimper son «Lehrbuch der Botanik für Hochschulen», que temps a venir debia immortalitzar son nom en els fastos de la ciència de les plantes, servint de lluminós far, adhuc després de la seva mort, 19 de maig, de

1913. La llei de la divisió del treball, que s'extèn arreu, li imposà la conveniència d'associar-se amb renomats botànics, assolint primer una perfecció de parts, dintre d'una esfera d'acció mancomunada, que no perdria l'unitat de conjunt en les diverses especulacions a que extèn son radi d'acció la Botànica; i darrerament la supervivència del seu tractat magistral, reemplaçant nous investigadors guiats pels mateixos ideals, als que anessin pagant son tribut a la mort. Aital tradició s'és continuada fins avui dia, després de més de vinticinc anys de la seva fundació. ¡Data gloriosa, i testimoni palés de la seva supereminència científica!

El Dr. Fr. Tobler en escriure la ressenya bibliogràfica de la *décima quinta edició*, que és la traduïda al castellà, deia en «Naturwissenschaftliche Wochenschrift» (16 d'octubre de 1921), que podien donar-se per satisfets els botànics alemanys, de que, fins a dita data no es trobés en cap altre país una Botànica que superés a la dels quadrunvirs. Aixís la nomenen en Alemanya a causa dels quatre autors que la suscriuen. Aquesta ventatja la tenen també les nacions en qual llengua hagi estat vertida. Per això mereix tota lloança, i s'és fet acreedor als més grans remerciments per part del naturalista de llengua castellana el editor Sr. Marín, en encomenar la traducció a botànic tan conegut entre nosaltres com ho és el Rd. P. Barnola; particularment habent esmersat tota mena de esforços per a que la traducció espanyola no fos editorialment inferior a la tedesca. Que aixís sigui ho testimonia tothom que la hagi fullejat.

Un dels mèrits principals de la obra del Dr. Strasburger, i dels seus continuadors, està en ésser eminentment pedagògica, fruit de la experiència perllongada en la tasca de l'ensenyament; resultant a l'ensem un ver arsenal, adès per la abundor de matèria que és desenrotlla en ses pàgines, adès per la copiosa bibliografia, que ocupa ella sola fins *quinze pàgines*, i un llibre d'orientació inimitable per a la investigació.

El llibre té la novetat no esmerçada entre nosaltres d'intercalar les figures en color, allí on ho demana el text. D'altra mena de novetats, que sembla soposar el comentador d'aquesta obra al «Boletín de la R. Sociedad Española de Historia Natural» (Marzo de 1923, pàg. 160), deuen tenir les traduccions, no en sabem res. Assegurar com assegura que el P. Barnola «deja de traducir muchas frases», ens sembla una exageració, per esclarir-ho ens fora precis seguir el text original i la traducció fil per randa, com diem, però no ens vaga el temps, però estem ben llunyans de creure en una falsia, tenim que dir-li, que sembla que no s'hagi enterat de les raons que el traductor anota en el prefaci, per les quals es trobà en la obligació de parafrasear el capítol quart. Tampoc necessita ésser autor de una *teoría del origen de las especies*, qui segueix la creacionista.

Fem extensiva la enhorabona per aquesta publicació no tan sols al traductor i editor, més també a la tipografia «La Neotípija», per lo acurat del treball de l'impressió, tretes quelques errades d'impremta.--A. CODINA.